

Pot lucrătorii medicali să acționeze fără a avea consimțământul pacientului?

- Există situații-limită, în care decizia despre tratament sau altfel de intervenții medicale trebuie luată în lipsa consimțământului.
- Una din aceste situații este legată de urgențele medicale cu risc vital, când viața pacientului este în pericol, alta este legată de acutizare a tulburărilor psihice care au dus la abolirea discernământului.
- În aceste situații lipsa consimțământului este acceptată cu condiția că lucrătorul medical prin acțiunile sale urmărește binele pacientului.

În cazul în care părinții refuză asistența medicală pentru copilul bolnav, aceasta se acordă contrar voinței lor, la decizia consiliului de medici, luată în prezența reprezentantului puterii.

Cînd mai este obligatoriu consimțământul informat?

Este obligatoriu consimțământul scris al pacientului pentru: recoltarea, păstrarea și folosirea tuturor produselor biologice prelevate din corpul său, inclusiv a organelor și țesuturilor, ca obiect de transplant.

În cazul în care aceste produse biologice se folosesc în scopul stabilirii diagnosticului ori a tratamentului cu care bolnavul este de acord, Instituția medicală, la rîndul său, își asumă în scris responsabilitatea de a păstra, utiliza și anihila produsele biologice prelevate din corpul pacientului, în conformitate cu modul stabilit de Ministerul Sănătății.

Alte cazuri cînd consimțământul este obligatoriu:

- Nimeni nu poate să te fotografieze, filmeze sau expune, în orice altă formă, demonstrării ca obiect de studiu într-o instituție medico-sanitară fără a avea consimțământul tău scris în calitate de pacient sau consimțământul reprezentantului tău legal (al rudei apropiate).
- Consimțământul pacientului este necesar și în cazul participării lui la învățămîntul medical clinic.

Informează-te!

Legea cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului nr. 263 din 27.10.2005

Legea ocrotirii sănătății nr. 411 din 28.03.1995

Legea cu privire la exercitarea profesiei de medic nr. 264 din 27.10.2005

UNDE TE POȚI ADRESA DACĂ A FOST ÎNCĂLCAT DREPTUL TĂU LA CONSIMȚĂMÎNT/ACORD INFORMAT?

PASUL 1

Dacă lucrătorul medical nu te-a informat în volum deplin și nu ți-a solicitat acordul pentru procedura, intervenția sau tratamentul medical:

Scrive o plîngere pe numele șefului instituției (centrului medicilor de familie, spitalului, centrului de investigații etc.)

PASUL 2

Dacă nu au fost luate măsuri sau nu ești mulțumit de rezultatul examinării cererii tale:

Depune o plîngere la Ministerul Sănătății la adresa mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri, nr. 2.

PASUL 3

Dacă nu au fost luate măsuri după adresarea ta la Ministerul Sănătății, ai două variante pentru a acționa:

Adresează o plîngere la Oficiul Avocatului Poporului: MD -2012, mun. Chișinău, str. Sfatul Țării, nr. 16.

Adresează o cerere de chemare în instanța de judecată.

Adresarea la OAP nu exclude dreptul tău de a te adresa în judecată, în schimb dacă te adresezi în judecată, nu vei mai putea să te adresezi la OAP, deoarece Avocatul Poporului nu examinează plîngerile care se examinează în instanță.

14 DREPTURI ALE PACIENTULUI

OFICIUL AVOCATULUI
POPORULUI

AVOCATUL
POPORULUI
OMBUDSMAN

DREPTUL LA
CONSIMȚĂMÎNT
INFORMAT

CARTA EUROPEANĂ A DREPTURILOR PACIENȚILOR

PREVEDE

14 DREPTURI ALE PACIENTULUI

1. DREPTUL LA CONSIMȚĂMÎNT INFORMAT
2. DREPTUL DE A FI INFORMAT CORECT
3. DREPTUL LA MĂSURI PREVENTIVE
4. DREPTUL LA ACCESIBILITATE
5. DREPTUL LA ALEGERE LIBERĂ
6. DREPTUL LA RESPECTUL INTIMITĂȚII ȘI LA CONFIDENȚIALITATE
7. DREPTUL LA RESPECT PENTRU TIMPUL PACIENTULUI
8. DREPTUL LA RESPECTAREA STANDARDELOR DE CALITATE
9. DREPTUL LA SIGURANȚĂ
10. DREPTUL LA INOVAȚIE
11. DREPTUL LA EVITAREA SUFERINȚELOR ȘI DURERII CARE NU SÎNT JUSTIFICATE
12. DREPTUL LA TRATAMENT PERSONALIZAT
13. DREPTUL DE A-ȘI MANIFESTA NEMULȚUMIREA
14. DREPTUL DE A FI COMPENSAT

Orice om la o anumită etapă a vieții sale are nevoie de îngrijire medicală, oricine poate fi pacient.

Tratamentul medical, orice intervenție sau procedură medicală presupune atingerea corpului pacientului, de aceea este necesară permisiunea explicită a pacientului pentru intervenția medicală. Înainte de a-i solicita consimțămîntul/acordul pacientului, lucrătorul medical are obligația să ofere pacientului informații depline.

ÎN CALITATE DE PACIENT, AI DREPTUL:

1. să fii informat, iar după aceasta
2. să alegi: să accepți sau nu ceea ce îți propune lucrătorul medical
3. și, în final, să-ți dai consimțămîntul.

Despre ce trebuie să fii complet informat în calitate de pacient?

- despre starea ta de sănătate
- despre tratamentul propus
- despre procedurile de tratament propuse
- despre riscurile și beneficiile tratamentului / procedurilor
- despre tratamentele și procedurile alternative
- despre consecințele refuzului de tratament
- despre diagnostic, prognoza și progresul tratamentului

Consimțămîntul/acordul pentru o intervenție medicală poate fi oral sau scris.

Consimțămîntul informat/acordul informat este un document prin care pacientul își exprimă acordul pentru un tratament sau o procedură medicală în condiția că în prealabil a fost informat deplin referitor la ce își dă consimțămîntul.

Consimțămîntul se perfectează prin înscrierea în documentația medicală, cu semnarea obligatorie de către pacient sau reprezentantul său legal (ruda apropiată) și medicul curant.

Ce trebuie să conțină consimțămîntul/acordul informat?

Formularul Acordului informat, care ți se propune pentru semnat, după ce ai fost informat în volum deplin, trebuie să conțină în mod obligatoriu informația expusă într-o formă accesibilă, pe înțelesul tău, cu privire la:

- scopul tratamentului
- efectul scontat al tratamentului
- metodele tratamentului/intervenției
- riscul potențial legat de tratament/intervenție
- posibilele consecințe medico-sanitare, psihologice, economice și de alt ordin
- variantele alternative de tratament și îngrijire medicală

Esența etică a acordului informat se manifestă prin respectarea demnității pacientului ca ființă umană.

Poți oare renunța la intervenția medicală? Cînd? În ce condiții?

- Pacientul sau reprezentantul legal al acestuia are dreptul de a renunța la intervenția medicală sau de a cere încetarea ei la orice etapă cu asumarea responsabilității pentru decizia luată.
- În caz de refuz, ție trebuie să ți se explice clar și într-o formă accesibilă consecințele posibile ale refuzului.
- Refuzul categoric al pacientului este obligatoriu înscris în documentația medicală, cu indicarea consecințelor posibile, și semnat în mod obligatoriu de către pacient sau reprezentantul său legal (ruda apropiată), precum și de către medicul curant.

Cînd pacientul nu poate refuza intervenția medicală?

Există cazuri cînd pacientul nu poate refuza intervenția medicală:

- spitalizarea obligatorie (carantină) în cazul unor boli infecțioase ce prezintă pericol social,
- examinarea medicală obligatorie a lucrătorilor din anumite profesii,
- examinarea medicală obligatorie a donatorilor de sînge,
- spitalizarea și examinarea bolnavilor care suferă de boli psihice,
- examinarea medicală obligatorie pentru depistarea HIV/SIDA, sifilisului, tuberculozei a persoanelor aflate în penitenciar.